Raadsvoorstel

Burgemeester en wethouders

Jaargang	:	2026
Zaaknummer	:	3917180
Datum	:	24 september 2026
Onderwerp	:	Herziening verordening en beleidsregels leerlingenvervoer 2026

Voorstel:

1. De verordening leerlingenvervoer 2026 vast te stellen
2. De verordening leerlingenvervoer 2023 in te laten trekken
3. De verordening leerlingenvervoer 2026 wordt na goedkeuring gepubliceerd

Kerngegevens

Publiekssamenvatting

De verordening leerlingenvervoer is aangepast. De wijzigingen zijn gedaan naar aanleiding van inzichten die ontstaan zijn in de afgelopen jaren en aangezien de huidige verordening niet in lijn is met de modelverordening van de VNG.

Met de herziene kaders wil de gemeente het leerlingenvervoer eerlijker, duidelijker en beter betaalbaar maken. De zelfredzaamheid van ouders en leerlingen is hierbij meer verankerd in de verordening.
Voor de meeste ouders en leerlingen verandert er weinig. De aanpassingen zorgen vooral voor meer duidelijkheid en een betere uitvoering van de regeling.

Inleiding/aanleiding

De gemeente is op grond van onder meer de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020) en de Wet op de expertisecentra (WEC) verantwoordelijk voor het vaststellen van een regeling voor leerlingenvervoer en voor de vergoeding van noodzakelijk te achten vervoerskosten.

De huidige verordening leerlingenvervoer, vastgesteld in 2023, sluit niet meer volledig aan bij recente ontwikkelingen. Wijzigingen jurisprudentie en praktijkervaringen maken herziening noodzakelijk. Daarnaast bestaat behoefte aan verduidelijking en actualisatie van de verordening, evenals aan een doelmatiger uitvoering.
Met de voorgestelde aanpassingen wordt beter aangesloten bij het uitgangspunt om de zelfredzaamheid van leerlingen en ouders te vergroten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Alle kinderen en jongeren kunnen gebruik maken het onderwijsaanbod dat voor hen het meest passend en toegankelijk is, ongeacht de afstand van woning tot school. Het leerlingenvervoer kan hier (binnen de mogelijkheden die de verordening biedt) aan bijdragen.

Kader

- Artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs (Wpo)
- Artikel 4 de Wet op de Expertisecentra (Wec)
- Artikel 8.28/8.29 van de Wet Voortgezet onderwijs 2020 (Wvo 2020)
- Model Verordening leerlingenvervoer (nieuw model, 23 april 2024) van de VNG

Argumenten, eventuele risico's en eventuele alternatieven

De herziene versie is nodig om aan te sluiten bij zowel de wettelijke ontwikkelingen als de praktijkervaring die is opgedaan. Voor de verordening is gebruik gemaakt van de landelijke Model Verordening leerlingenvervoer van de VNG (versie 23 april 2024). Om aan te sluiten bij de Alphense praktijk zijn er een aantal wijzigingen aangebracht, waaronder een wijziging voor de leesbaarheid (andere volgorde en soms andere zinsopbouw) en inhoudelijke wijzigingen.

De inhoudelijke wijzigingen bestaan uit:

- Het vervoer van school naar een buitenschoolse opvang (BSO) is niet verplicht om te organiseren. In Alphen aan den Rijn besluiten wij (als er aanspraak is op een vervoersvoorziening) dat er wel vervoer naar een BSO mogelijk is. Hierbij wordt gehanteerd dat dit alleen mogelijk is als de kosten vergelijkbaar zijn als vervoer naar de woning. Het kan dus niet zo zijn dat er op basis van vervoer naar de BSO meer kosten voor de gemeente ontstaan. Door vervoer mogelijk te maken naar een BSO bieden wij ouders de mogelijkheid om te kunnen werken.
- Het VNG model hanteert een leeftijd van 9 jaar met betrekking tot onderzoek naar zelfstandig reizen. In Alphen aan den Rijn hanteren wij een leeftijd van 12 jaar. Dit is vaak de leeftijd waarop leerlingen van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs gaan en waarop meer mogelijkheden op het gebied van zelfredzaamheid en zelfstandigheid ontstaan.
- Gemeenten mogen een bijdrage in kosten berekenen op basis van het inkomen van de ouders. In het verleden heeft Alphen aan den Rijn de keuze gemaakt om de eigen bijdrage niet mee te rekenen bij leerlingen van het speciaal basisonderwijs (SBO). Dit wordt voortgezet binnen de herziene verordening. Deze keuze is gemaakt doordat deelname aan het SBO in de meeste gevallen onvermijdelijk is en een noodzakelijke stap in het belang van de ontwikkeling van het kind is. Doordat SBO-scholen (over het algemeen) regionaal zijn en hier dus niet zonder reden gebruik van wordt gemaakt, komen wij ouders tegemoet door niet de eigen bijdrage te berekenen. In het verleden heeft de gemeente het signaal ontvangen dat de ouderbijdrage voor een deel van de ouders niet meer op te brengen is.

Duurzaamheid

n.v.t.

Participatie

Afgestemd met Sector Jeugd en Onderwijs, Team Leerlingzaken, Juridische Zaken en MT Sociaal Domein. Daarnaast is een externe adviseur van Trafficon (een organisatie die gespecialiseerd is in het ondersteunen van gemeenten bij het leerlingen- en jeugdwetvervoer) betrokken geweest.

De geactualiseerde versie van de verordening en beleidsregels zijn aangeboden aan de adviesraad Sociaal Domein.

Financiële consequenties

Er zijn inhoudelijk geen wijzigingen die financiële gevolgen hebben. Wel wordt het gemakkelijker om het gesprek voor zelfstandig reizen aan te gaan. Dit kan leiden tot een daling van het aantal leerlingen die gebruik maken van aangepast vervoer.

Realisatie

Na vaststelling wordt de herziene verordening als basis gebruikt voor de uitvoering van het leerlingenvervoer. De verordening leerlingenvervoer 2026 treedt in werking per 1 oktober 2026.

Bijlage(n)

- Verordening leerlingenvervoer gemeente Alphen aan den Rijn 2026
- Overzicht wijzigingen verordening

Burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,

de secretaris, de burgemeester,

Besluit

Gemeenteraad

Jaargang	:	2026
Zaaknummer	:	3917180
Datum	:	24 september 2026
Onderwerp	:	Herziening verordening leerlingenvervoer 2026

De raad van Alphen aan den Rijn,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juli 2026

besluit:

1 De verordening leerlingenvervoer 2026 vast te stellen en in te laten gaan per 1 oktober 2026;
2 De verordening leerlingenvervoer 2023 in te laten trekken per 1 oktober 2026.

Gewaarmerkte bijlage(n):

- Verordening leerlingenvervoer 2026

Vastgesteld in de openbare vergadering van 24 september 2026.

De raad van Alphen aan den Rijn,

de griffier, de voorzitter,

{{esl:Signer2:Capture:size(200,50)}} {{esl:Signer1:Capture:size(200,50)}}

{{esl:Signer2:SignerName:size(200,20)}} {{esl:Signer1:SignerName:size(200,20)}}